

D. O. M.

CANONICA THEOREMATA AD OCTO PRIMOS TITULOS LIB. I. DECRETALIUM SUMMI PONTIFICIS GREGORII IX. SPECTANTIA.

§ I.
ECCLESIA militans, quæ late sumpta, ab Orbis exordio protrahit principium, noven Juribus ad usque D. Petrum fuit guvernata: Naturali, scilicet Rationis, Gentium, Moyis, Prophetarum, Civili, Evangelico, Apostolico, atque Canonico; Jesu-Cristi verbis, adeo robusta permanit, ut adversus eam Inferiora portæ non prævalent. Canonicum Jus dicitur, quod Summus Pontifex, aut sanxit, aut approvavit. Ius potissima pars ex Conciliis Ecclesiasticis coalescit. Generale est, quod à Papa, eiusve certo Legato &c.

§ II.
PRACTICAS Generalia, fuere Nicænum, Constantinopolitanum, Ephesinum, & Chalcedonensem: tantique astimuntur, ut interdum quatuor Evangeliorum Libris, interdum Paratus totidem fluminibus compareatur. Ita fuit Nicænum celeberrimum, ut testante Euthimio Alexandriæ Patriarchâ, bis mille, octo, & quadraginta Episcopi confluxissent; communius creditur tercentos, octodecim accurrisse: cuius regimen, ac Presidentiam tenuit Osilus Hispaus, Cordovenensis Episcopus, Silvestri Pontificis Legatus.

§ III.
PRIMUM, quod in Lege Gratiae habitum fuerit, Jerosolimæ celebravere Apostoli ad eligendum alterum, in locum hercle illius hominis, qui melius esset ei, si natus non fuisset: non tam proprie putatur Generale. Ea vè dicimus Generalia, que præter cætera Sanctissimi congregantur auctoritate. Iccircu Synodus quinquiescam, Trullanam dictam, Generalem non fuisse constanter propagata. Non omnes, qui ad Generale accedunt Concilium, præstat de cistica Suffragia, cum plurimi, ut Consultores adsit.

§ IV.
DE Conciliorum divisionibus, aliisque eorum requisitis, in Palestâ. Catholicæ Fidei professionem emittere tenentur, omnes hi, qui Bachalaureatus, Licentiatæ, ac Doctoratus Gradum attingunt. Quod Princeps, aut Ecclesiasticus, aut Secularis considerit Jus Scriptum, Constitutio appellatur; Hæc cincis dispositio originem dicit ex vigesimo sexto Seculo, à Mundi creatione, prolapso. Semper futuros, non præteritos prospicit casus, ni securus specialiter caveatur, nominatioque exprimatur.

§ V.
SCUTA Canonorum Cathedralis Ecclesie constitutio non valet, inæqualitatem respectu Præbendatum proventuum continens, ita, & ipsatum numerum perminuens. Omnes ligat subditos, qui subsunt eidem, dum ignorantia justâ non muniantur. Toluntur demum constitutiones præsine, cum harum contraria denuo producuntur. Morte Christi Domini cesavere Constitutiones Moseos, quæ in Præceptis Typicis consisterunt; quæ mortifera modo, modo præfigurativa ab Interpretibus dicuntur.

§ VI.
PAPA, aut Pontifex summus semper, & ubique terrarum potest, dum celebrat, ut suo Pallio: Archiepiscopus vero suam intra provinciam ac certis quibusdam diebus: & iste antequam illud recipiat, nec quæ sunt ordinis exercebit, nec Archiepiscopus nominabitur; Non commodabit ali, non induetur eo, cum pro defunctis celebrat, nec sine ipso denique cum vita fuerit functus, sepelietur. Quid nomine Electionis; quid Consecutudinis; quid Pallii; quid Translationis veniat, aliisque huius generis, dicemus in Circo.

ONCESSIO Principis facta per Litteras authenticas, est generale Rescriptum. Quod speciale est, generali derogat Privilegio. In omnibus, quæ Pontifex concedit, intellegitur Claustra; sprees &c. Si Rescriptum imperes malitiosè, obrectione, aut subrectione interveniente, nullitatem promis. Duoibus imperatis, non valebit ultimum, si primi non sit expressio. Nec Gratia valebit Rescriptum, si Orator omisserit, se alio perfervi Beneficio. Si dubium est Rescriptum ex Jure communi interpretare.

§ VII.

DICTO Communi iuri si aduersatur Rescriptum, obsequere sicuto, ejusque exequatione suspensa, ad Summum Pontificem consules; & res ipsa fiet, quod iterum rescribat. Excommunicati, si agant, nec Gratia, nec Justitie Rescripta queunt adiūcī. Nec utrumque extenditur ad personas alias, quam que nominantur: & si plura concurrant, eorum data, non presentatio inspicitor. Invalidum est Rescriptum, inhibens causæ cognitionem: sicuti, quod ab una parte impetratur, pendente iudicio.

§ VIII.

SIMORIBUS fuerit Jus institutum, id consuetudo dicitur: & ea servanda non est, quæ vergit in Ecclesiæ Spirituale præjudicium: non, quæ sicut, ut Simplex Sacerdos alterum consecret; nec, quod licitum sit, ut Interdicti tempore publicè Divina peragantur officia. Canonici, absque consensu Episcopi, pristinas Cathedralis Ecclesiæ Constitutiones immutare non possunt. Jus Divinum, Gentium, aut Naturæ abrogari non valent consuetudine; bene verò Jus illud, quod dicitur Legitimum, origine.

§ IX.

IMPOSTULABILEM Personam inter alias dicimus, quæ violavit Interdictum Ecclesiæ: & ea Personæ Postulatio rejicitur, quæ si in simul altera eligenda concurrat, duplo maiorem partem non habuerit postulantum. Qui unius Ecclesiæ Episcopus est, ad aliam eligi non valet; bene postulari. Electio ad Prælaturam, non ad clamorem populi, sed ab his, quorum Ecclesia, suo est penitus viduata Pastore; quam canonice factam confirmat superior, de Eleti qualitatibus, prius inquisitione facta.

§ X.

QUI eliguntur Episcopi, debent Summo Pontifici obedientiam, ac fidelitatem promittere juramento. Abjuratus schisma, fidispensus fuerit, eligibilis est. Qui vacante Romana Sede, eligitur a duabus Cardinalium partibus, habendus est, ut Legitimus D. Petri Successor. Eligendus ad Episcopatum, trigesimum, ad Beneficia Curam Animarum habentia, vigesimum quintum ætatis annum debet peregrinare. Electus per Compromissum, si legali caret impedimento, a compromitentibus, dubio procul debet admitti.

§ XVI.

PISCOPUS non confirmatus, diocefanas res administrare nequit: & qui nondū fuerit profesus Religionem, in ejus Prælatum eligi non valet: si tamen; postulari. Celebrandæ Electioni, debent vocari absentes, cum sint intra Provinciam; verum remoti, citandi sunt, si commode potuerint. Quæque celebrata fuerit ab Electoribus suspiris, invalida est. Epilepsi laborans, est in Episcopum ineligibilis. Quasi posse eligeri in eligentium aliquo, cum dubium evenit, tuerit Electum in Præbendâ.

§ XI.

EX Compromissariis quindecim, Si octo elegant Nonum, qui electioni de se factæ consentiat, validitate induitur Electio. Per Laicos ad Ecclesiasticam Præbendam, aut Prælaturam electus, nedum carebit Beneficio, verum remanet electionis impos decatero: adeo ut numquam illi eligendi nanciscetur iura, quantumvis Episcopus eos sinat, potiri. Si Electionem celebrant Personæ undeque idoneæ, firmus erit actus, modò à majori, saniorique Eligentium parte fuerit celebratus; & Electus Beneficii sit capax.

§ XII.

APELLATIONE interpositâ, ne Electio, nisi Canonice fiat, si sequatur Electio Canonica, valida est; si vero appellatur, ne hoc modo fiat, & contra celebretur, nulla erit. Non statim atque eligitur quisque in Episcopum, Beneficia, quis fruatur, vacant; sed tunc precisè cum confirmatus, & possessionem adeptus, aut consecratur re ipsa, aut tempus labitur istius consequendæ; inculpabiliter quidem. Electus ad Prælaturam Metropoleos, in qua à Superiori iam est confirmatus, nō recepto Pallio, potest Episcopo suffraganei delegate cœficationem.

§ XIII.

CASATA Electione, non ob personæ vitium, sed ob defectum formæ, absente Simoniâ, qui prius fuit electus, iterum potest eligi ab habentibus facultatem. Monasterium sibi debet eligere Prælatum, qui valeat consuetudo, per quam in alterius conferatur arbitrium. Natus ex Solutis, ante Matrimonium celebratum (quod potuere ante conceptionem) in Episcopum eligi non potest; at postulari valet: & cum eo solummodo dispensat Romanus Pontifex. Non confert Præbendas Episcopus, si ad Capitulum, consuetudine, spectat.

§ XIV.

CAPITULUM, si ad Præbendam elegerint indignum, privantur potestate eligendi; eorum defectum Episcopo supplent: si tamen Capitulum negligant eligere, idip sumque Episcopus faciat, ad Superiori devolvetur electio. Solus Summus Pontifex valet Episcopum de una in aliam Ecclesiam transferre; non Patriarcha, Primas, ceterique. Cum Episcopus, auctoritate propriâ, de Ecclesiâ, cui Spirituali Matrimonio copulatus fuerit, se transtulerit ad aliam, in peñam cupiditatis, utriusque privationem sentier.

§ XV.

HÆC PRO PRIMO HUJUS STUDII CURSU, OFERT CONCERTATIONI D. MICHAEL RAIMUNDUS Alfosea, Juris Civilis Stud. Sub auspiciis D. Antonii Egidio, Canonum Vespertine Cathedra Regentis. Litteraria Universitas. Die 12 mensis Februarii anni Domini M.DCC. LXXVI. CUM FACULTATE SANCTÆ INQUISITIONIS. ORIOLÆ: In Offic. JOSEPHI VINCENTII ALAGARDA, ET EYSARCH. P. C. T. 1776. Vt. Balaguer Cent. Regs.

hunc et ab illa manu